

Granskning av långsiktig finansiell planering

Rapport

Tjörns kommun

KPMG AB

2020-09-02

Antal sidor 24

Tjörns kommun
Granskning av långsiktig finansiell planering
Rapport
2020-09-02

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Syfte och revisionsfrågor	3
2.3	Avgränsning	4
2.4	Revisionskriterier	4
2.5	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Organisation m.m.	5
3.2	Finansiell planering	6
3.3	Befolkningsprognos	10
3.4	Skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning	11
3.5	Pensionsskulder	12
3.6	Lönekartläggningsprocess	12
3.7	Kommunens resursfördelningsmodell	13
3.8	Finansiella nyckeltal i förhållande till jämförbara kommuner	14
3.9	laktagelser	18
4	Svar på revisionsfrågor	19
4.1	Slutsats och rekommendationer	20
5	Bilagor	23
5.1	Bilaga 1: Tjörns kommuns styrdokument - Budget- och uppföljningsprocess i Tjörns kommun	23
5.2	Bilaga 2: Skatteprognos	23

1 Sammanfattning

Vi har av Tjörns kommuns revisorer fått i uppdrag att granska hur kommunen arbetar med sin långsiktiga finansiella planering. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Vi konstaterar att det är tydligt uttryckt att det är kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret för ekonomin samt att ledningsstrukturen i kommunen ger förutsättningar för samordning av planering och utveckling för att nå fullmäktiges finansiella mål med inriktning mot god ekonomisk hushållning. Kommunen har även en organisation som ger förutsättningar att hantera den långsiktiga utvecklingen inklusive finansieringen av välfärden. Men med de stora investeringar som kommer att behövas under lång tid framöver måste finansieringen planeras proaktivt och utifrån olika scenarier. Diskussion behöver därför föras på politisk nivå med stöd av analyser och kalkyler från tjänstemän.

Vår sammanfattande bedömning efter genomförd granskning är att kommunstyrelsen inte bedriver ett tillräckligt ändamålsenligt arbete vad gäller långsiktig finansiell planering. Vi bedömer att om de finansiella mål som redovisas i gällande "Budget 2021, preliminära ramar 2022–2023" ska uppnås inom planperioden krävs förändringar i kommunens verksamheter. Vi bedömer vidare att kommunstyrelsen behöver tydligare redovisa prognoser på längre sikt än vad som sker idag. Prognoser som kommunstyrelsen antar som en del i förutsättningar inom den kommunala styrmodellen. Det treårsperspektiv som finns i "Budget 2021, preliminära ramar 2022–2023" bör kompletteras med prognoser på fem till tio år. Prognoser omfattande såväl ekonomi som verksamhet.

Utifrån vad som framkommit i granskningen rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Stärka möjligheten till kontinuerlig analys av den långsiktiga ekonomiska utvecklingen inom kommunen och dess verksamheter i syfte att säkerställa att effektiviseringsåtgärder förlöper enligt plan.
- Komplettera sin finansiella planering med kortare kommentarer vad gäller prognostabellerna från "Budget 2021, preliminära ramar 2022–2023" för att stärka förståelsen för planeringen och öka möjligheterna till att de följs på ett ändamålsenligt sätt.
- Löpande följa och styra nettokostnadernas utveckling mot måluppfyllelse vad gäller god ekonomisk hushållning.
- Månadsvis upprätta långsiktiga prognoser över resultat- och balansräkningar, för att få en kontinuitet i den finansiella planeringen. Rapporterna ska naturligtvis "hänga ihop" inbördes och dessa kommer då att ge en klar bild över vilka ekonomiska effekter och konsekvenser strategiska beslut i samband med den långsiktiga finansiella planeringen får. Simuleringar bör göras av nettokostnadsutveckling, invånarantal, demografi, inflation m.m.
- Försöka att utmana sig själva vad gäller den långsiktiga finansiella planeringen och t.ex. tänka i banor som; Vad är rätt nivå? Hur mycket kan vi växa? Vilka begränsningar finns? Hur hittar vi rätt? Målsättningen kan vara att hitta en rätt

uttänkt strategi utifrån olika vägar framåt och hur kommunen ska agera vid olika typer av scenarier som kan tänkas uppstå.

- Utöka investeringsplanen från dagens fem år till en tio årsplan.
- Ta fram en tydlig och dokumenterad resursfördelningsmodell i syfte att öka tydligheten i budgetprocessen.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Vi har av Tjörns kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens långsiktiga finansiella planering. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Hur effekterna av Covid-19 blir på längre sikt är oklart. Osäkerheten är stor, trots det måste kommunen göra det den kan för att ta hänsyn till detta i arbetet med de budgetar som snart ska beslutas för år 2021 och framåt.

Tjörns kommun växer. Kommunen har idag en positiv nettoinflyttning och födelseöverskott, vilket tillsammans med uppförande av nya bostäder bidrar till en växande befolkning. Under 2019 ökade folkmängden i Tjörns kommun med 94 personer, från 15 922 till 16 016. Ökningen beror på ett positivt födelse- och flyttnetto. Det föddes 157 barn under 2019, barn i åldern 13–15 år har ökat mest bland de unga och den största ökningen har skett i åldrarna 75–84 år som ökade med 87 personer.

I den senaste befolkningsprognosen beräknas Tjörns kommuns invånarantal att vara 19 332 invånare år 2033 vilket är en ökning med 3 410 invånare under prognosperioden 2018–2033. Det innebär en årlig ökning med 227 invånare. Invånarantalet förväntas öka i alla åldersgrupper men framförallt i åldersgruppen över 80 år. Tjörns kommuns medelålder förväntas stiga fram till 2033 med 0,7 år.

Det är osäkert hur mycket staten kommer att ersätta kommunen för merkostnader där Covid-19 inneburit att skatteintäkterna kraftigt minskat. Dock ska skatteintäkterna öka genom en ökad befolkning för att finansiera de ökade driftskostnaderna för ökade volymer i verksamheterna. Även den demografiska utvecklingen påverkar hela kommunsektorn med bland annat högre andel befolkning och högre antal äldre med ökade behov av omsorg ska också finansieras. Den totala ekonomiska kalkylen påverkas av marknadspriser för mark- och byggentreprenader, marknadsräntor, miljöfrågor och omfattningen på utbyggnaden m.m. Ekonomin för enskilda år påverkas av bland annat takten av utbyggnaden.

Revisorerna bedömer att det finns risker kopplat till det som beskrivits ovan och att en granskning således bör göras av kommunens långsiktiga finansiella planering.

2.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med projektet är att granska kommunens långsiktiga finansiella planering. Inom ramen för det övergripande syftet ska följande frågor besvaras:

- Vilka långtidsprognoser finns över kommunens ekonomi utöver vad som framgår av mål och budget?
- I de långtidsprognoser som finns, beaktas
 - Befolkningstillväxt?
 - Demografiska förändringar?
 - Skatteintäkter?
 - Pensionskostnader?
 - Ökade behov av omsorg?
 - Behov av investeringar i förskolor, skolor, omsorgsboenden, infrastruktur etc.?
 - Försäljning av tillgångar?
 - Upplåning och räntekostnader?
- Hur fastställs fullmäktiges finansiella mål och hur arbetar KS och nämnder för att nå de finansiella målen?
- Hur aktuell är den resursfördelningsmodell som ligger till grund för budget och treårsplan samt hur beaktar modellen kommunens befolkningstillväxt och förändringar i demografi?
- Hur ser kommunens finansiella nyckeltal ut i förhållande till jämförbara kommuner?

2.3 Avgränsning

Granskningen riktas in mot specifika områden och förhållanden och hur dessa beaktas i den finansiella planeringen. Granskningen kommer att avse förhållandena vid granskningstidpunkten 2019/2020. Granskningen berör i första hand Kommunstyrelsen som övergripande är ansvarig för kommunens ekonomi.

2.4 Revisionskriterier

Granskningen har utgått ifrån av fullmäktige fattade beslut rörande mål och uppdrag som berör området.

2.5 Metod

Granskningen har genomförts genom:

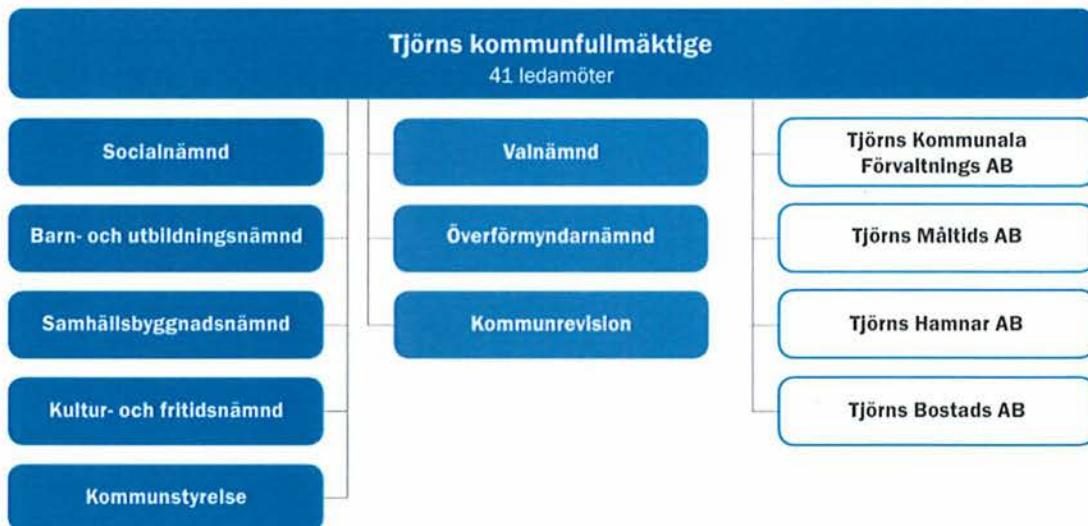
- Kommunallagen 6:6, 6:13, 11:1, 11:5–6
- Kommuninterna styrdokument som rör granskningsområdet
- Intervjuer med berörda tjänstemän och analyser
- Skriftlig och muntlig avrapportering

3 Resultat av granskningen

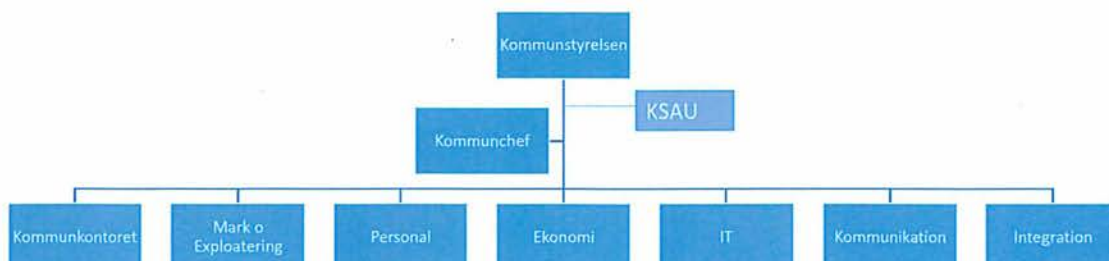
3.1 Organisation m.m.

Tjörns kommuns organisation består av en politisk organisation med kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och facknämnder och styrelser. Det finns även en tjänstemannaorganisation med förvaltningar. Tjörns kommun styrs av kommunfullmäktige som via kommunstyrelsen och olika nämnder styr verksamheterna. Nämnderna har var sin förvaltning, det vill säga, en tjänstepersonsorganisation som utför arbetet.

Organisation, Tjörns kommun:

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har till uppgift att leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet. Kommunstyrelsen har nedan angivna ansvarsområden:

Ekonomiavdelningen ska verka för en god ekonomisk hushållning och avdelningen genomför i huvudsak sitt uppdrag genom finansiell planering på kort och lång sikt, verksamhetsplan och årsredovisning. Ekonomiavdelningen ska stödja kommunens

verksamheter i ärenden som till exempel gäller budget och uppföljning. Avdelningen ansvarar även för kommunens centrala upphandlingsarbete.

3.2 Finansiell planering

Kommunen har en skyldighet att årligen upprätta en finansiell plan för de tre närmaste åren. Många gånger finns ett behov av en än mer långsiktig plan. En långsiktig planering ger kommunledningen underlag att redan idag göra strategiska vägval. Detta gäller till exempel möjligheten att finansiera framtidens välfärd eller minska finansiella risker inom kommunens samlade verksamhet. Med samlad verksamhet avses den verksamhet som bedrivs i form av förvaltning, bolag och/eller stiftelse.

I kommunallagen ställs krav på att kommunens verksamhet ska kännetecknas av god ekonomisk hushållning. Detta gäller för all kommunal verksamhet oavsett om den bedrivs i förvaltnings- eller i företagsform. Inom ramen för god ekonomisk hushållning ska kommunen formulera finansiella mål. Målen ska vara långsiktiga och omfatta tre kalenderår.

Kommunfullmäktige beslutar om övergripande mål och om hur pengarna ska fördelas. Utifrån kommunfullmäktiges övergripande budget fördelar sedan varje nämnd sin del av budgeten, så kallade detaljbudgetar. Hur väl nämnderna och verksamheten uppfyller de beslutade målen följs upp i samband med delårsbokslut i april och augusti samt i årsbokslut.

3.2.1 Budgetprocessen¹

Kommunens styrmodell bygger på principer för målstyrning. Målstyrning handlar om att styra verksamheter genom att sätta mål och följa upp dessa. I målen beskrivs vad som ska prioriteras – på lång och kort sikt – och vad resultatet ska vara.

Budgetarbetet startar i november med dialogmöte. Dialogmötet är en mötesplats för politik och verksamhet. Dialogmötet innefattar bland annat

- Tidplan
- Omvärldsanalys
- Underlag till investeringsbudget.

I samband med bokslutsdialogen i februari presenteras förslag från politiken till inriktningsmål och prioriterade mål.

Utifrån vision och de gemensamma strategierna formuleras inriktningsmål och prioriterade mål. Inriktningsmålen är övergripande mål som sträcker sig över en mandatperiod. De prioriterade målen beskriver vad som är prioriterat under kommande budgetår.

Utifrån inriktningsmål och prioriterade mål redovisar varje förvaltning en konsekvensbeskrivning för de politiska partierna. Förvaltningarna presenterar sin verksamhet och förutsättningar i förhållande till de preliminära ramar som beslutats i senaste flerårsbudget.

¹ Se bilaga 1: Tjörns kommuns styrdokument - Budget- och uppföljningsprocess i Tjörns kommun.

I april träffas politik och verksamhet för dialogmöte där återkoppling på konsekvensbeskrivningar ges.

Kommunfullmäktige beslutar om budget och flerårsplan i juni månad. Beslutet omfattar inriktningsmål (4 år), prioriterade mål (1 år), resultatbudget (3 år), nämnd/verksamhetsramar (3 år), investeringsbudget (5 år), finansieringsbudget (3 år) samt budgeterad balansräkning (3 år).

Utifrån kommunfullmäktiges beslut i juni ska varje nämnd fördela budgetramen inom sin verksamhet, göra prioriteringar samt besluta om nämndspecifika mål. Nämnden beslutar om detaljbudget senast i november månad.

Utifrån de mål och den detaljbudget som fullmäktige och nämnd formulerat och beslutat bestämmer sedan förvaltningarna vilka aktiviteter som ska genomföras för att målen ska kunna uppfyllas och så att en god ekonomisk hushållning kan råda.

I samband med budgetbeslutet i juni fastställer kommunfullmäktige också skattesatsen för nästkommande år. Beslutet fattas senast i november.

3.2.2 Uppföljningsprocessen

Månadsuppföljningar och delårsbokslut: Under året görs tre månadsuppföljningar (mars, september, oktober) och två delårsbokslut (april, augusti) till kommunstyrelsen. Delårsboksluten beslutas av kommunfullmäktige.

Uppföljningar och delårsbokslut innehåller periodens resultat och en bedömning av helårsprognos. Delårsboksluten innehåller en uppföljning av politiska mål.

Bokslutsdialog i februari: I slutet av februari hålls en bokslutsdialog där politik och verksamhet möts för dialog. Vid bokslutsdialogen redovisas föregående årsverksamhet och ekonomi utifrån mål och uppdrag i budget. I samband med detta presenteras också en uppdaterad framtidsbedömning.

Årsredovisning i april: Året avslutas och sammanfattas i en årsredovisning. Årsredovisningen ska godkännas av kommunfullmäktige senast under april månad året efter det år som redovisningen avser.

3.2.3 Ekonomiska rapporter och nyckeltal

Den långsiktiga finansiella planeringen inom Tjörns kommun kommer framför allt till uttryck i *"Budget 2021, preliminära ramar 2022–2023 samt investeringar 2022–2025"*. Handlingen innehåller inriktningsmål, resultat-, kassaflödes-, balansbudgetar vilka samtliga omfattar en period om tre år. Drift- och investeringsbudgeten omfattar en period om fem år. Tabellerna i kommande avsnitt har hämtats ur från KF:s beslutade budget för 2021–2023.

Resultatbudget 2021–2023

Resultatbudgeten är en plan över framtida intäkter och kostnader och vad de kommer göra för verksamhetens resultat under en viss tidsperiod. Resultatbudgeten består i huvudsak av intäkter i form av skatteintäkter och statsbidrag. Beräknade kostnader utgörs av verksamhetens nettokostnader och beräknade avskrivningar för befintliga

och planerade investeringar. Genom att minska de totala intäkterna med de totala kostnaderna framkommer förändringen av det egna kapitalet (årets resultat).

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Verksamhetens nettokostnad	-954,2	-965,9	-997,9
Avskrivningar	-45,5	-50,0	,54,0
Verksamhetens nettokostnad	-999,7	-1 015,9	-997,9
Skatteintäkter/Statsbidrag	1 001,0	1 024,0	1 067,0
Finansiella intäkter	12,0	12,0	12,0
Finansiella kostnader	-8,0	-8,0	-9,0
Resultat	5,3	12,1	18,1

Budgeterad balansräkning 2021–2023

Den budgeterade balansräkningen visar vilka förväntade tillgångar, skulder och eget kapital som kommunen har vid en viss tidpunkt. Visar en ögonblicksbild och kan förenklat sägas vara en sammanfattning av resultat- och likviditetsbudgetarna. Den budgeterade balansräkningen har sin utgångspunkt i den ingående balansräkningen. Till skillnad från resultat- och likviditetsbudgetarna visar den budgeterade balansräkningen inte en plan för en period, utan för en specifik tidpunkt.

Balansbudgeten visar hur kapital använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder och eget kapital). En kommun kan i princip skaffa kapital på två sätt, dels genom att låna pengar utifrån (främmande kapital/skulder), dels genom att finansiera tillgångar med egna medel som erhålls genom att verksamheterna har lämnat ett "överskott" (eget kapital). Skillnaden mellan tillgångar och skulder utgör det egna kapitalet.

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	1 100,8	1 170,9	1 220,8
Omsättningstillgångar	238,6	238,6	238,6
Summa tillgångar	1 339,4	1 409,5	1 459,4
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital, avsättningar och skulder	426,4	438,5	456,6
Avsättningar	129,3	139,3	149,3
Långfristiga skulder	603,5	651,5	673,3
Kortfristiga skulder	180,2	180,2	180,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 339,4	1 409,5	1 459,4
Soliditet	31,8%	31,1%	31,3%

Finansieringsbudget 2021–2023

Finansieringsbudgeten innehåller uppgifter om kommunens förväntade finansiella flöden, dvs. kommunens inbetalningar och utbetalningar. Finansieringsbudgeten visar hur kommunen finansierar sin verksamhet och sina investeringar.

Finansieringsbudgeten utgår från hur kommunen bedömer att faktiska in- och utbetalningar kommer att se ut, till skillnad från resultatbudgeten som visar beräknade intäkter och kostnader.

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Resultat inkl avskrivningar	50,8	62,1	72,1
Ökning långfristiga skulder	57,7	48,0	21,8
Ökning kortfristiga skulder			
Ökning av långfristiga rörelseskulder			
Ökning av avsättning	10,0	10,0	10,0
Minskning av fordringar			
Minskning av likviditet			
Summa tillförda medel	118,5	120,1	103,9
Nettoinvesteringar	118,5	120,1	103,9
Minskning av långfristiga skulder			
Minskning av kortfristiga skulder			
Minskning av avsättning			
Ökning av fordringar			
Ökning av likviditet			
Summa använda medel	118,5	120,1	103,9

Investeringsbudget, plan

Nedan framgår planerade investeringar fram t o m år 2025.

Mnkr	2021	2022	2023	2024	2025
Reainvesteringar	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400
Nyinvesteringar					
Kommunstyrelsen	11 500	10 500	10 500	10 500	10 500
Samhällsbyggnadsnämnden	9 500	26 000	11 500	40 000	35 000
Kultur- och fritidsnämnden	500	2 500	4 000	1 000	1 000
Barn- och utbildningsnämnden	300	300	300	300	300
Socialnämnden	9 000	3 000	3 800	9 000	3 000
Kommunägda fastigheter	600	600	600	600	600
VA investeringar	69 700	65 800	64 800	65 800	65 500
Renhållningsinvesteringar	9 000	3 000			
Summa exkl. TBAB fastigheter	118 500	120 100	103 900	135 600	124 300
Fastigheter ägda av TBAB	16 500	62 500	238 000	176 000	63 000
Summa totalt	135 000	182 600	341 900	311 600	187 300

Bedömning

Kommunstyrelsen finansiella planering på lång sikt bedöms delvis ske på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen baseras framför att på följande iakttagelser:

- KS förslag till budgetplaner till fullmäktige omfattar tre till fem år vilket i flera avseenden är mer långsiktigt än vad kommunallagen kräver.
- Det finns delvis dokumenterade underlag för finansiell planering som sträcker sig 10–15 år fram i tiden och dessa underlag nyttjas i budgetarbetet.

— Vi noterar att kommunen i sin finansiella planering inte har dokumenterat något ytterligare kring utvecklingen utöver utfallet i SEK vad gäller prognostabellerna i "Budget 2021, preliminära ramar 2022–2023 samt investeringar 2022–2025". Kortare kommentarer kring ovan tabeller rekommenderas för att stärka förståelsen för planeringen och öka möjligheterna till att de följs på ett ändamålsenligt sätt.

3.3 Befolkningsprognos

En aktuell befolkningsprognos är ett av de viktigaste underlagen för att kunna göra en analys på längre sikt. De finansiella förutsättningarna för kommunen påverkas av hur invånarantalet och ålderssammansättningen förändras. Befolkningsprognosen är därför av central betydelse i planeringsarbete. Beslutad befolkningsprognos ska enligt företrädare för verksamheten, användas av alla verksamheter exempelvis som underlag vid utredningar, framskrivningar, analyser o dyl.

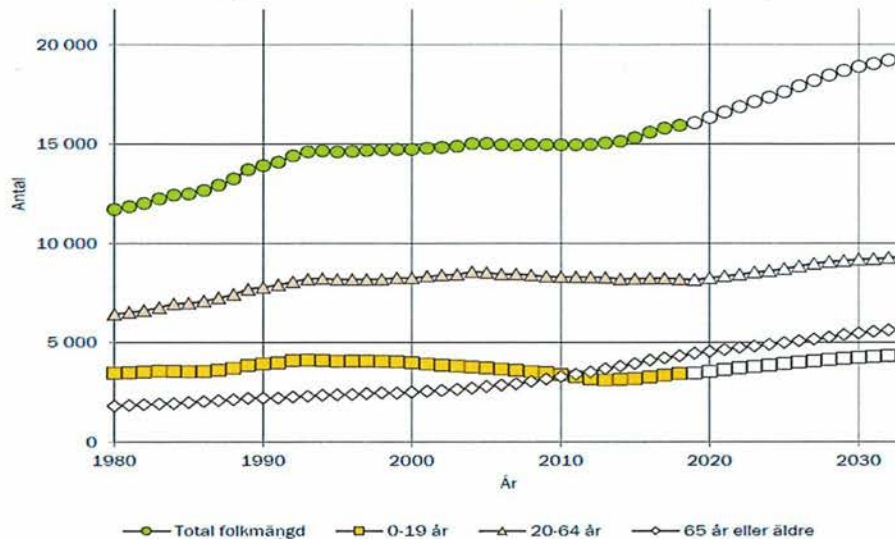
Befolkningen i kommunen har ökat de senaste åren och prognostiseras öka framöver. Statisticon tar fram befolkningsprognoser till kommunen två gånger per år. Vi har tagit del av en prognos daterad 2019-09-30, vilken sträcker sig från 2019–2033. Under prognosperioden 2019 - 2033 beräknas folkmängden i Tjörns kommun att öka med drygt 3 300 invånare, från 16 046 till 19 332 personer. Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 255 personer per år och födelsenettot -28 personer per år.²

Folkmängd och förändringskomponenter i Tjörns kommun

	1980	1990	2000	2018	2019	2033
Födda	130	216	127	143	165	184
Döda	117	132	139	178	148	234
Födelseöverskott	13	84	-12	-35	18	-50
Inflyttade	576	671	699	1 064	947	1 232
Utflyttade	441	548	690	902	840	1 045
Flyttnetto	135	123	9	162	107	187
Folkökning	148	207	-3	127	124	137
Folkmängd	11 701	13 919	14 733	15 922	16 046	19 332

² Befolkningsprognos 2019–2033 Tjörns Kommun, Statisticon

Antal invånare i Tjörns kommun 1980–2033

I kommunens befolkningsprognoser finns uppdelningar vad gäller t.ex. kön och ålder. Det finns vidare diagram över antal barn, ungdomar, vuxna och äldre fram till 2030. Kommunen har även prognoser av volymutveckling av befolkning inom åldersspannen vad gäller barnomsorg, skola och äldreomsorg.

Bedömning

Att ha en aktuell långsiktig befolkningsprognos är ett av de viktigaste underlagen för att kunna göra analyser och bedömningar på längre sikt. Vår bedömning är att den av kommunstyrelsen beslutade befolkningsprognosen är ett adekvat underlag att använda sig av vid långsiktig finansiell planering, analyser, utredningar och dylikt.

Vi konstaterar att kommunstyrelsen inhämtat en befolkningsprognos via Statisticon som sträcker sig tio år framåt i tiden. I befolkningsprognosen för Tjörns kommun 2019–2033 ingår tillämpbara delar som exempelvis årlig befolkningstillväxt och demografiska förändringar, ökade behov av omsorg etc. Vi ser positivt på att det arbetats fram en gemensam befolkningsprognos för hela Tjörns kommun.

3.4 Skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning

När det gäller skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning erhåller kommunen material varannan månad från SKL. Hänsyn tas sedan till kommunens egen befolkningsprognos när slutliga prognoser görs av ekonomiavdelningen. Prognosen sträcker sig från 2020 utfall till 2027.

Pandemin Covid-19 har orsakat en konjunktur kollaps både internationellt och i Sverige. Detta drabbar sysselsättningen och lönesumman hårt, och därmed också skatteunderlaget, trots de åtgärder som satts in för att dämpa effekterna på svensk ekonomi av pandemin.

Prognosen för kommunens helårsresultat visar på ett resultat om +1,7 mkr att jämföra med budgeterat helårsresultat om +10,0 mkr. Detta innebär en prognostiserad negativ budgetavvikelse om -8,3 mkr. Prognosen för helåret är mycket osäker till följd av den rådande situationen då framförallt skatteintäkterna är svåra att prognostisera.³

De minskade skatteintäkterna är i sin tur en följd av en förändrad kostnadsutjämning i och med den extraordinära situationen. Detta prognostiseras medföra minskade skatteintäkter och generella statsbidrag med -6,0 mkr.

Nedan tabell utgör en prognos för de olika delposterna vad gäller skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning för kommunen fram t o m 2027.

Belopp i tkr	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Skatteintäkter	882 043	887 540	920 049	954 770	990 667	1 027 831	1 066 888	1 107 430
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	43 054	43 306	44 914	46 617	48 378	50 144	52 023	53 946
Kostnadsutjämning	-43 534	-38 248	-38 547	-38 826	-39 096	-39 354	-39 607	-39 853
Regleringsbidrag/-avgift	16 403	33 946	31 424	27 360	22 855	18 147	14 833	9 698
Strukturbidrag	0	0	0	0	0	0	0	0
Införandebidrag	12 402	5 446	358	0	0	0	0	0
LSS-utjämning (inkl införanderegler)	6 974	4 467	4 502	4 535	4 566	4 596	4 626	4 655
Summa intäkter	917 342	936 457	962 700	994 456	1 027 370	1 061 364	1 098 763	1 135 876
Slutavräkning 2019, korrigering	-7 739	0	0	0	0	0	0	0
Slutavräkning 2020	-21 279	0	0	0	0	0	0	0
Slutavräkning 2021	0	0	0	0	0	0	0	0
Fastighetsavgift	47 215	50 173	50 173	50 173	50 173	50 173	50 173	50 173
Summa intäkter (inkl avr. och fastighetsavg.)	935 539	986 630	1 012 873	1 044 629	1 077 543	1 111 537	1 148 936	1 186 049

OBS: prognos ändras löpande.

3.5 Pensionsskulder

Tjörns kommun har KPA som pensionsförvaltare. Kommunen har via KPA tagit fram långtidsberäkningar avseende pensionsåtaganden för perioden 2019 till och med 2024. Uppdraget syftade till att beräkna hur pensionsskulden, pensionskostnaden och pensionsutbetalningarna kommer att utvecklas på lång sikt.

Ansvarsförbindelsen avseende kommunens pensionsåtagande har minskat med 12,9 mkr från 2018 till 2019, från 309,2 mkr till 296,3 mkr.

Tjörns kommun har inga fastställda föreskrifter om förvaltning av pensionsmedel. Kommunen har därför inga finansiella placeringar avseende pensionsmedel.

Pensionsmedel avser tillgångar som enligt särskilda beslut förvaltas för att i framtiden användas för utbetalning av pensioner. Enligt Tjörn kommuns årsredovisning per 2019-12-31 är avsättningar i balansräkningen 98,8 mkr och ansvarsförbindelsen är 296,3 mkr inklusive särskild löneskatt.

3.6 Lönekartläggningsprocess

Lönekartläggningen utförs årligen, efter avslutad löneöversyn. Detta sker vanligtvis under hösten och är ett av förarbetena inför nästkommande års löneöversynsprocess.

³ Delårsrapport 2020 Tjörns kommun

Lönekartläggningen sker via det webbaserade verktyget 2HR, som tillhandahålls av AON. Detta är samma leverantör som tillhandahåller BAS, som är det verktyg vilket kommunen använder för att göra arbetsvärderingar. Arbetsvärdering är en systematisk metod för att jämföra olika arbeten genom att värdera de krav arbetsuppgifterna ställer på den anställde.

Lönekartläggningen består av följande tre delar:

- Kartläggning och analys av löneskillnader mellan kvinnor och män som har lika arbete.
- Kartläggning och analys av löneskillnader bland kvinnor och män som har likvärdigt arbete.
- Kartläggning och analys av löneskillnader genom en så kallad hierarkisk analys. Där kvinnodominerade grupper av medarbetare jämförs med mansdominerade grupper av medarbetare, där de kvinnodominerade grupperna har en högre arbetsvärdering men en lägre snittlön än den mansdominerade gruppen den jämförs med.

Separata lönekartläggningar görs för kommunen samt respektive bolag.

Om det upptäcks osakliga löneskillnader som inte kan förklaras med könsneutrala faktorer upprättas en handlingsplan för hur dessa ska åtgärdas.

3.7 Kommunens resursfördelningsmodell

Resursfördelningen har en central roll i styrningen av en kommun. Den innebär att lagstiftningens krav, olika målgruppers behov och politiska prioriteringar ställs mot tillgången på ekonomiska resurser. Förtroendevalda väger samman och prioriterar hur ekonomiska medel ska fördelas mellan nämnder/verksamheter. Eftersom prioriteringarna påverkar medborgarna bör det vara tydligt hur en kommun fördelar sina resurser.

Enligt våra respondenter utgår underlaget från föregående årsbudget i budgetarbetet där index (SKR:s index används) volymförändringar utifrån befolkningsprognos, eventuella åtgärder kopplade till politiska beslut och ny lagstiftning beaktas och även vidtagna kostnadshämmande effekter beaktas. Underlaget presenteras för politiken som sedan gör sina prioriteringar.

Som underlag till investeringsbudget tar förvaltningarna fram projektbeskrivningar där de beskriver behov och lämnar en kalkyl. Detta sammanställs och presenteras för politiken som sedan gör sina prioriteringar.

Bedömning

Processen för fördelning av internbudget behöver vara tydlig liksom att det finns tydliga direktiv och anvisningar. Enligt våra respondenter har kommunstyrelsen samt nämnderna löpande uppföljning av utfall och resultat för att kunna ta beslut om åtgärder vid avvikelser.

Vi konstaterar att kommunens resursfördelningsmodell, principerna för fördelning av kommunens resurser mellan nämnder eller vilka komponenter som denna vilar på finns inte beskrivet i något dokument. Vi bedömer att för att öka tydligheten i budgetarbetet och transparensen borde kommunens fördelningsprinciper nedtecknas tydligare.

3.8 Finansiella nyckeltal i förhållande till jämförbara kommuner

För att göra en jämförelse av Tjörns kommuns nyckeltal med andra kommuner har uppgifter hämtats från statistikdatabasen Kolada, den databas som RKA (Rådet för främjande av kommunal analys) ansvarar för. Uppgifterna utgörs av sådana uppgifter vilka kommunen tillsammans med övriga kommuner i Sverige varje år lämnar i ett så kallat räkenskapsammandrag till SCB (Statistiska centralbyrån).

För att jämföra Tjörns kommuns nyckeltal har Kolada:s jämförelseparameter för liknande kommuner, på en övergripande nivå⁴, använts d.v.s. kommuner med liknande strukturella förutsättningar. De nyckeltal som vi valt att använda är; Skattesats, soliditet, årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag, verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen, nettokostnadsavvikelse, självfinansieringsgrad och kassalikviditet.

3.8.1 Skattesats

Varje kommun tar ett politiskt beslut om sin egen skattesats. Under den senaste treårsperiod har skattesatsen i Tjörns kommun varit oförändrad, 33,19 kr. Det är vad man som invånare betalar per intjänad hundralapp. Där ingår landstingskatt, kyrkoavgift, begravningsavgift och kommunal skatt.

Kommunens nivå ligger något högre än liknande kommuner, övergripande nivå. Under tidigare treårs period har Tjörns kommun haft en lägre skattesats än snittet i liknande kommuner, övergripande nivå.

3.8.2 Soliditet

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och består av kommunens totala andel tillgångar som är finansierade med eget kapital.

⁴ Liknande kommuner övergripande avser: Gällivare, Håbo, Kiruna, Oxelösund, Sotenäs, Sundbyberg och Trosa

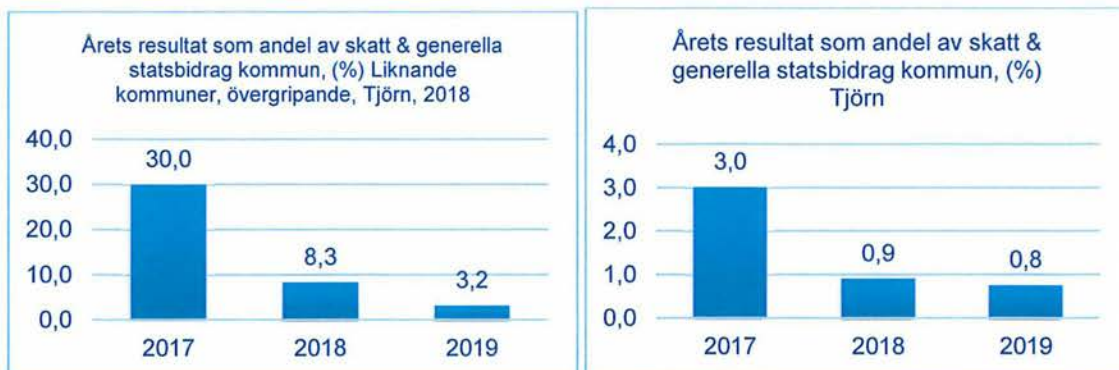

Tjörn kommuns solvitet ligger något lägre än liknande kommuner. Enligt våra respondenter har solviteten legat på samma nivå de senaste fyra åren.

Självfinansieringsgraden mäter finansieringen av investeringar under ett givet år, men hur kommunens tillgångsmassa är fördelad mellan skulder och eget kapital mäts av solviteten. Vid beräkning av solvitet används bokförda värden, vilket för anläggningstillgångar utgörs av summan av historiska anskaffningsvärden med avdrag för ackumulerade avskrivningar. I regel är summan av anläggningstillgångarnas marknadsvärden väsentligt högre än summan av tillgångarnas bokförda värden och kan till och med vara högre än anskaffningsvärdet, vilket då innebär att solvitetsmättet inte ger en korrekt beskrivning av en kommuns ekonomiska styrka.

Mot bakgrund av vad som redovisats ovan är jämförelser av solviteten mellan olika kommuner svåra att göra, då betydande övervärden kan finnas i en kommun men inte i en annan, dock kan solvitetsmättet ändå ge en indikation om hur den långsiktiga ekonomiska styrkan förändras i en kommun.

3.8.3 Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag

Av diagrammet ovan framgår att årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag ligger lägre än liknande kommuner övergripande. Enligt våra respondenter har resultatet legat på en ganska låg nivå de två senaste åren då nämnderna inte kunnat anpassa sin verksamhet till de budgeterade ramarna. Åtgärder har dock genomförts i verksamheterna.

För att finansiera verksamheten över tid behöver kommunen ha positiva resultat. Om investeringsnivån är hög krävs en hög resultatnivå för att undvika en alltför hög låneskuld.

3.8.4 Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen

Verksamhetens nettokostnader är summan av verksamhetens intäkter minus kostnader för avskrivningar och verksamhetskostnader. Nettokostnaden blir negativ eftersom kostnaderna är högre än verksamhetens intäkter. Nettokostnaden visar hur stor del av verksamheten som kommunen måste finansiera med skattemedel, generella statsbidrag och utjämning samt räntenetto.

Nyckeltalet "Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen kommun, kronor/invånare" påvisar en större spridning mellan de olika kommunerna. Verksamhetens nettokostnader enl. resultaträkningen i Sundbybergs kommun ligger exempelvis på -45 954 kr/inv. och Gällivare kommun ligger på -67 465 kr/inv. under 2019. Vi konkluderar att Tjörns kommun ligger relativt nära genomsnittet för liknande kommuner.

3.8.5 Nettokostnadsavvikelse

Nettokostnadsavvikelsen är skillnad i procent mellan kommunens faktiska kostnad för verksamheten och vad verksamheten borde kosta utifrån kommunens specifika strukturella förutsättningar om verksamheten bedrivs med en genomsnittlig ambitions-effektivitets- och avgiftsnivå.

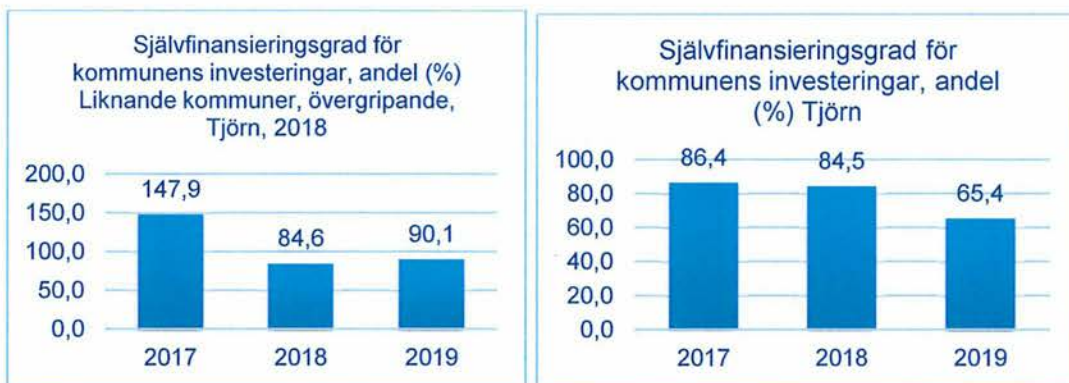
Nettokostnadsavvikelsen totalt ligger något högre än liknande kommuner övergripande. Även detta nyckeltal visar på stor spridning mellan liknande kommuner övergripande,

Tjörns kommun ligger något högt i förhållande till snittet. Kommunen redovisar under 2019 en nettokostnadsavvikelse på 7,4 % jämfört med Sundbyberg som redovisar en kostnadsavvikelse på -2,9 % och Gällivare som däremot redovisar en kostnadsavvikelse på 10,1 %.

3.8.6 Självfinansieringsgrad

Självfinansieringsgraden beräknas genom att till årets resultat addera avskrivningar och ta detta i procent av kommunens nettoinvesteringar.

Självfinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor del av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningar. En självfinansieringsgrad på 100 procent innebär att kommunkoncernen kan finansiera samtliga investeringar som planeras under planperioden, vilket innebär att kommunen inte behöver låna till investeringar.

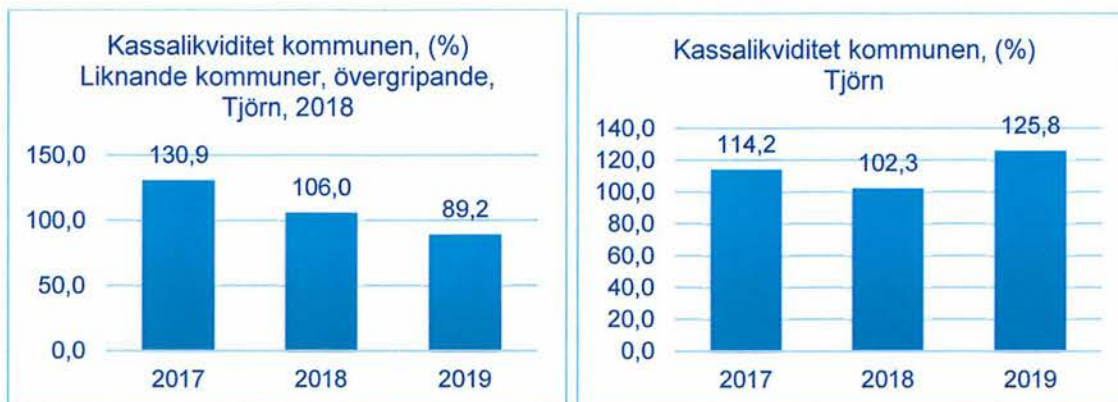
Självfinansieringsgraden påvisar även en mycket stor spridning mellan de liknande kommunerna övergripande. Detta medför att det blir svårt att göra en jämförelse på självfinansieringsgraden.

Gällivare kommun redovisar tex en självfinansieringsgrad på 14,4 % jämfört med Kiruna kommun som redovisar en självfinansieringsgrad på 286,7 %.

Det bör dock noteras att Tjörns kommun under de senaste åren haft en högre självfinansieringsgrad, vilket bedöms vara positivt.

3.8.7 Kassalikviditet

Kassalikviditet avser likvida medel samt kortfristiga fordringar i förhållande till kortfristiga skulder. Visar betalningsförmåga på kort sikt, dvs. förmågan att betala de kortfristiga skulderna.

Bedömningen är att kommunen har en god betalningsförmåga. Mellan 2018 och 2019 har kassalikviditeten ökat till 126 procent från 102 procent. Det innebär att betalningsförmågan på kort sikt har förbättrats.

3.8.8 Bedömning

Sammanfattningsvis görs bedömningen att Tjörns kommuns finansiella profil och utveckling under den studerade treårsperioden ligger i en ungefärlig nivå jämfört med liknande kommuner vad gäller långsiktig handlingsberedskap och kontroll.

Vår bedömning är att det är av största vikt att kommunen, om man har möjlighet, behåller sitt finansiella utrymme, eftersom de närmaste åren står kommunen inför stora investeringar då medelåldern i kommunen ökar samtidigt som även invånarantalet ökar. Detta innebär att satsningar behöver göras både inom skola och äldreomsorg samt infrastruktur.

3.9 Iakttagelser

Vi bedömer att Tjörns kommun har en hög ambitionsnivå vad det gäller framtiden, men att framtidsplaner och prognoser till betydande del utgår från att det verkliga utfallet blir precis enligt plan. Detta innebär risker. Det är därför viktigt att beslut om större projekt bearbetas och att konsekvensanalyser görs på ett systematiskt sätt.

Tjörns kommun har en relativt stabil ekonomi idag. Det krävs dock stora investeringar då medelåldern i kommunen ökar samtidigt som även invånarantalet ökar. Detta innebär att kommunen behöver göra satsningar inom infrastruktur, skola och äldreomsorg.

De senaste två åren har resultatet varit lägre då verksamheterna haft svårt att anpassa sin verksamhet till de ramar som tilldelats i budget.

I samband med de stora investeringar som kommunen står inför vore det önskvärt med högre resultat och ambitionen har varit att öka resultat i förhållande till skatt och generella statsbidrag succesivt. Med anledning av Covid-19 kan genomförandet försvåras då flera verksamheter inom Tjörns kommun påverkas.

Förutsättningarna har enligt respondenterna förändrats på så sätt att det blivit mycket svårare att lägga prognoser och framförallt förutse hur skatteintäkterna kommer att utvecklas och då även fastställa förutsättningarna för framtida budgetar.

En långsiktig ekonomisk planering är därför av stor vikt för kommunen under rådande omständigheter. För kommunen har nya frågeställningar uppkommit, så som:

- Hur kostnadsförs extraordinära kostnader med anledning av utbrottet av Covid-19?
- Kommer kommunen att få kompensation senare och hur säkerställs kontroll och överblick av alla extra kostnader genom till exempel särskild aktivitet i konteringen?
- Hur kommer situationen att se ut längre fram?

Kommunen behöver redan nu ha en beredskap för ett snabbt vikande skatteunderlag samt ökade kostnader inom försörjningsstöd. En beredskap som är väl genomarbetad nu kan utgöra grunden för handlingsplaner vid eventuella framtida situationer av liknande art.

4 Svar på revisionsfrågor

Vilka långtidsprognoser finns över kommunens ekonomi utöver vad som framgår av mål och budget?

- Befolkningsprognos till och med 2033
- Skatteunderlagsprognos till och med 2027
- Pensionsåtaganden till och med 2024
- Investeringsbudget till och med 2025

I de långtidsprognoser som finns, beaktas

- Befolkningstillväxt?

Ja. Statisticon tar fram befolkningsprognoser till kommunen. Vi har tagit del av en prognos daterad 2019-09-30, vilken sträcker sig från 2019–2033.

- Demografiska förändringar?

Ja. Dessa ingår i befolkningsprognosen.

- Skatteintäkter?

Ja. Kommunen har upprättat en skatteunderlagsprognos som sträcker sig från 2020 till 2027.

- Pensionskostnader?

Ja. Kommunen har via KPA långtidsberäkningar avseende pensionsåtaganden för perioden från och med 2019 till och med 2024.

- Ökade behov av omsorg?

Ja. I befolkningsprognosen som sträcker sig till 2033 finns prognoser av volymutveckling av befolkning inom åldersspannen vad gäller barnomsorg, skola och äldreomsorg.

- **Behov av investeringar i förskolor, skolor, omsorgsboenden, infrastruktur etc.?**

Ja. Kommunen har lokalbehovsplaner som beaktar befolkningsökning, var befolkningen ökar, samt behov av skol- och äldreomsorgsplatser.

- **Försäljning av tillgångar?**

Ja. Försäljning av tillgångar beaktas dock endast i årsprognosen.

- **Upplåning och räntekostnader?**

Ja. Beräknas utifrån investeringsplan, analys görs av lånebehov. Räntekostnaderna förväntas enligt respondenterna att sjunka något då kommunen haft bundna SWAP avtal som löper ut de närmaste åren.

Revisionsfråga: Hur fastställs fullmäktiges finansiella mål och hur arbetar KS och nämnder för att nå de finansiella målen?

De finansiella målen bearbetas i budgetprocessen. Kommunfullmäktige beslutar om de finansiella målen i samband med budget. KS och nämnder arbetar för att nå alla de beslutade politiska målen under året. Uppföljning sker i delårsbokslut och årsredovisning och eventuella åtgärder vidtas.

Revisionsfråga: Hur aktuell är den resursfördelningsmodell som ligger till grund för budget och treårsplan samt hur beaktar modellen kommunens befolkningstillväxt och förändringar i demografi?

Kommunens resursfördelningsmodell, principerna för fördelning av kommunens resurser mellan nämnder eller vilka komponenter som denna vilar på finns inte beskrivet i något dokument.

För att öka tydligheten i budgetarbetet och transparensen bör kommunens fördelningsprinciper nedtecknas tydligare.

Revisionsfråga: Hur ser kommunens finansiella nyckeltal ut i förhållande till jämförbara kommuner?

En analys av kommunens finansiella nyckeltal har gjorts via statistikdatabasen Kolada. Kommunen har under den studerade treårsperioden legat relativt bra till jämfört med liknande kommuner vad gäller långsiktig handlingsberedskap och kontroll.

4.1 Slutsats och rekommendationer

Vi har av Tjörns kommuns revisorer fått i uppdrag att granska hur kommunen arbetar med sin långsiktiga finansiella planering. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Vi konstaterar att det är tydligt uttryckt att det är kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret för ekonomin samt att ledningsstrukturen i kommunen ger förutsättningar för samordning av planering och utveckling för att nå fullmäktiges finansiella mål med inriktning mot god ekonomisk hushållning. Kommunen har även en

organisation som ger förutsättningar att hantera den långsiktiga utvecklingen inklusive finansieringen av välfärden. Men med de stora investeringar som kommer att behövas under lång tid framöver måste finansieringen planeras proaktivt och utifrån olika scenarier. Diskussion behöver därför föras på politisk nivå med stöd av analyser och kalkyler från tjänstemän.

Vår sammanfattande bedömning efter genomförd granskning är att kommunstyrelsen inte bedriver ett tillräckligt ändamålsenligt arbete vad gäller långsiktig finansiell planering. Vi bedömer att om de finansiella mål som redovisas i gällande "Budget 2021, preliminära ramar 2022–2023" ska uppnås inom planperioden krävs förändringar i kommunens verksamheter. Vi bedömer vidare att kommunstyrelsen behöver tydligare redovisa prognoser på längre sikt än vad som sker idag. Prognoser som kommunstyrelsen antar som en del i förutsättningar inom den kommunala styrmodellen. Det treårsperspektiv som finns i "Budget 2021, preliminära ramar 2022–2023" bör kompletteras med prognoser på fem till tio år. Prognoser omfattande såväl ekonomi som verksamhet.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Stärka möjligheten till kontinuerlig analys av den långsiktiga ekonomiska utvecklingen inom kommunen och dess verksamheter i syfte att säkerställa att effektiviseringsåtgärder förlöper enligt plan.
- Komplettera sin finansiella planering med kortare kommentarer vad gäller prognostabellerna från "Budget 2021, preliminära ramar 2022–2023" för att stärka förståelsen för planeringen och öka möjligheterna till att de följs på ett ändamålsenligt sätt.
- Löpande följa och styra nettokostnadernas utveckling mot måluppfyllelse vad gäller god ekonomisk hushållning.
- Månadsvis upprätta långsiktiga prognoser över resultat- och balansräkningar, för att få en kontinuitet i den finansiella planeringen. Rapporterna ska naturligtvis "hänga ihop" inbördes och dessa kommer då att ge en klar bild över vilka ekonomiska effekter och konsekvenser strategiska beslut i samband med den långsiktiga finansiella planeringen får. Simuleringar bör göras av nettokostnadsutveckling, invånarantal, demografi, inflation m.m.
- Försöka att utmana sig själva vad gäller den långsiktiga finansiella planeringen och t.ex. tänka i banor som; Vad är rätt nivå? Hur mycket kan vi växa? Vilka begränsningar finns? Hur hittar vi rätt? Målsättningen kan vara att hitta en rätt uttänkt strategi utifrån olika vägar framåt och hur kommunen ska agera vid olika typer av scenarier som kan tänkas uppstå.
- Utöka investeringsplanen från dagens fem år till en tio årsplan.
- Ta fram en tydlig och dokumenterad resursfördelningsmodell i syfte att öka tydligheten i budgetprocessen.

Tjörns kommun
Granskning av långsiktig finansiell planering
Rapport
2020-09-02

Datum som ovan

KPMG AB

Micaela Hedin

Certifierad kommunal revisor

Uppdragsledare

Josefine Kjellberg

Certifierad kommunal revisor

Projektledare

Kudret Ascii

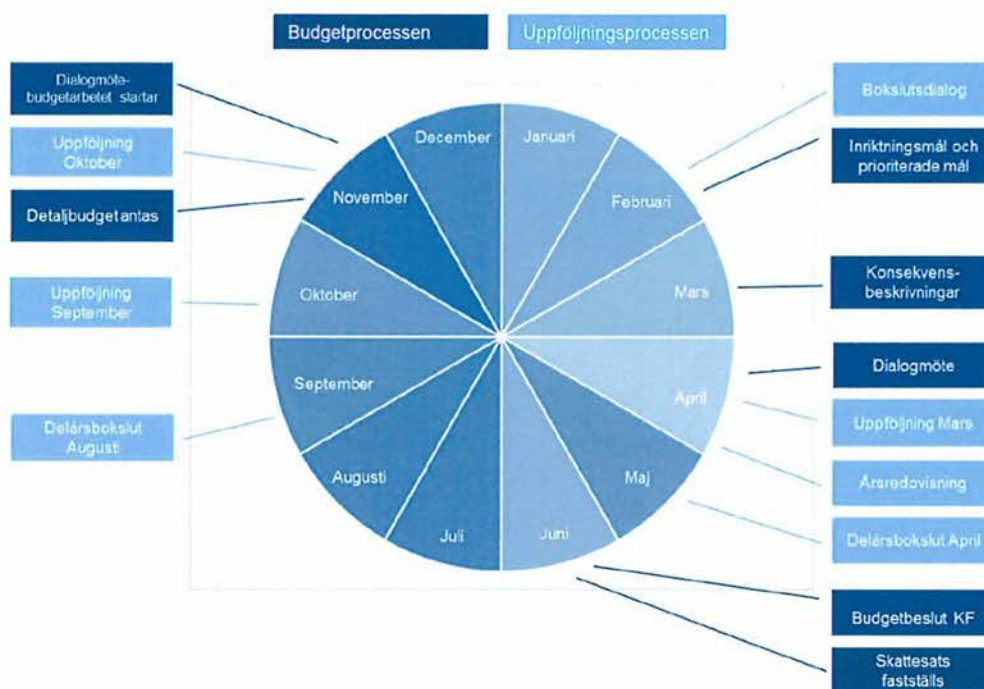
Revisor

Projektmedarbetare

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

5 Bilagor

5.1 Bilaga 1: Tjörns kommuns styrdokument - Budget- och uppföljningsprocess i Tjörns kommun

5.2 Bilaga 2: Skatteprognos

Skatter och bidrag 2020-2027 1419 Tjörn *Skatteprognos* 2020-04-29

Skriv in kommunens kommunkod i cellen B1

Belopp i tkr	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Skatteintäkter	882 043	887 540	920 049	954 770	990 667	1 027 831	1 066 888	1 107 430
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	-43 054	43 306	44 914	46 617	48 378	50 144	52 023	53 946
Kostnadsutjämnning	-43 534	-38 248	-38 547	-38 826	-39 096	-39 354	-39 607	-39 853
Regleringsbidrag/-avgift	16 403	33 946	31 424	27 360	22 855	18 147	14 833	9 698
Strukturbidrag	0	0	0	0	0	0	0	0
Införandebidrag	12 402	5 446	358	0	0	0	0	0
LSS-utjämnning (inkl införanderegler)	6 974	4 467	4 502	4 535	4 566	4 596	4 626	4 655
Summa intäkter	917 341	936 456	962 700	994 456	1 027 370	1 061 365	1 098 763	1 135 875
Slutavräkning 2019, korrigering	-7 739	0	0	0	0	0	0	0
Slutavräkning 2020	-21 279	0	0	0	0	0	0	0
Slutavräkning 2021	0	0	0	0	0	0	0	0
Fastighetsavgift	47 215	50 173	50 173	50 173	50 173	50 173	50 173	50 173
Summa intäkter (inkl avräkning och fastighetsavgift)	935 539	986 629	1 012 873	1 044 628	1 077 543	1 111 537	1 148 935	1 186 048

Kronor per invånare	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Skatteintäkter	55 049	54 925	56 497	58 207	59 979	61 821	63 760	65 774
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	2 687	2 680	2 758	2 842	2 929	3 016	3 109	3 204
Kostnadsutjämnning	-2 717	-2 367	-2 367	-2 367	-2 367	-2 367	-2 367	-2 367
Regleringsbidrag/-avgift	1 024	2 101	1 930	1 668	1 384	1 092	886	576
Strukturbidrag	0	0	0	0	0	0	0	0
Införandebidrag	774	337	22	0	0	0	0	0
LSS-utjämnning (inkl införanderegler)	435	276	276	276	276	276	276	276
Summa intäkter	57 251	57 953	59 116	60 626	62 201	63 838	65 664	67 463
Slutavräkning 2019, korrigering	-487	0	0	0	0	0	0	0
Slutavräkning 2020	-1328	0	0	0	0	0	0	0
Slutavräkning 2021	0	0	0	0	0	0	0	0
Fastighetsavgift	2 947	3 105	3 081	3 059	3 038	3 018	2 998	2 980
Summa intäkter (inkl avräkning och fastighetsavgift)	58 383	61 058	62 197	63 685	65 238	66 855	68 663	70 443